

Asia

Poikkeamispäätös AKL 72 §: Paatari, LusmaniemäAsiaselostus ja
perustelut**Rakennushanke**

Inarin kirkonkylän tilalle 148-402-5-41 LINTULA Paatarin rannalle haetaan lupaa saada poiketa AKL 72 § säädöksistä. Hakemuksen mukaiseen rakennushankkeeseen kuuluvat; 75 k-m² ja 71 k-m² loma-asunnot sekä 75 k-m², talousrakennus. Rakennuspaikalla on 36 k-m² loma-asunto ja 30 k-m² sauna. Rakennuspaikalla on asemapiirroksen mukaisesti purettava talousrakennus 15 k-m². Rakennusoikeudeksi muodostuisi yhteensä 272 k-m². Tilan koko on noin 3,9 ha ja sillä on noin 100 m rantaviivaa. Asemapiirros ja kartta ohessa.

Rakennuskielto tai rajoitus

Alueidenkäyttölain 72 §:n 1 momentti; *Meren tai vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennusta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena.*

Asian esittely

Hakemuksen mukainen rakennuspaikka sijaitsee noin 28 km Inarin kirkonkylältä Kittilään päin. Alueella ei ole rakentamiseen oikeuttavaa ranta-asemakaavaa tai yleiskaavaa eikä sellaista ole vireillä. Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 kaavamerkinnot alueella;

- metsätalous ja poronhoitovaltainen alue
- erityisesti poronhoitoa varten varattava alue.

Muita maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä:

"Ranta-alueilla taajamatoimintojen alueiden (A), keskuskylä (at ja ats), ja keskustatoimintojen kohteiden (c) sekä palvelujen alueiden ja rajakauppakylä (p) ulkopuolella vapaan rantaviivan osuus tulee olla vähintään puolet muunnetusta rantaviivasta. Alueidenkäytön suunnittelussa on alueen erityispiirteisiin tukeutuen otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet, rakennetut kulttuuriympäristöt, saamelaisen kulttuuriympäristön erityispiirteet ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun. Suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta sekä edistettävä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologien yhteyksien säilymistä.

Maisemallisesti herkillä alueilla, kuten jokien ja järvien rannoilla ja arvokkaimmilla vaara- ja tunturialueilla sekä pääteiden, matkailupalvelualueiden, retkeilyreittien ja taajamien läheisissä metsissä metsänkäsittelytoimenpiteet on suunniteltava huolellisesti ottaen huomioon maiseman ominaispiirteet ja pyrittävä välttämään suuria muutoksia. Rakennuksia tai muita huomattavia rakenteita ei tule suunnitella sijoitettavaksi maisemallisesti aroille paikoille, kuten kapeisiin niemen kärkiin ja kannaksille sekä rantamaisemaa hallitsevien kumpareiden huipulle."

Hakemuksen kohteena oleva kiinteistö on olemassa oleva omarantainen loma-asuinpaikka Paatarin rannalla. Esitetty hanke koskee kahden uuden pääkäyttötarkoituksen mukaisen rakennuksen rakentamista, eli tilalle osoitettaisiin yhteensä 3 omarantaista lomarakennuspaikkaa.

Hakemuksen kohteena olevan kiinteistön emätilana voidaan pitää kiinteistöä 148-402-5-0 LUSMANIEMI (X), joka on erotettu valtion maasta 30.4.1937.

Emätilalla on useampi palsta, joista kolme sijaitsee Paatarin rannalla. Emätilalla on karttatarkastelun perusteella muunnettua Paatarin rantaviivaa noin 3,5 kilometriä ja lohkottuja kiinteistöjä rantavyöhykkeellä 28 kappaletta. Jo erotettujen kiinteistöjen rantarakentamisen mitoituksiksi muodostuu 8 rakennuspaikkaa muunnettua rantaviivaa kohden. Lukuunottamatta kahta lohkokiinteistöä, tilat ovat jo rakentuneet. Suunniteltu rakennushanke kolmella uudella omarantaisella rakennuspaikalla nostaisi mitoituksen jo yli 8,8:aan tai jopa korkeammaksi, mikäli myös muille emätilan lohkokiinteistöille myönnettäisiin lupa lisärakennuspaikoille. Mitoitusta voidaan pitää jo merkittävänä haja-asutusalueelle.

Hakemuksen johdosta on kuultu tilat 5:10, 5:42, 5-105 ja 5:38. Naapurit eivät ole jättäneet muistutuksia.

Lisäksi on pyydetty lausunnot Saamelaismuseum Siidalta sekä Hammastunturin paliskunnalta. Hammastunturin paliskunta ei ole jättänyt lausuntoa.

Saamelaismuseum Siidan mukaan alueella ei ole kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi tunnistettua rakennusperintöä, maisema-alueita eikä tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä, eikä Saamelaismuseum Siidalla ole näihin liittyvää huomautettavaa. Lausunnossa huomautetaan kuitenkin suunnitellun rakentamisen määrästä ja tiiveydestä ja viitataan tarpeeseen kaavoituksellisesta ratkaisusta. Lausunto ohessa.

Sovellettu lainsäädäntö

RakL 57 § Poikkeamistoimivalta ja poikkeamisen edellytykset

Kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa säädetystä tai sen nojalla annetusta ja tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Edellä säädetty ei kuitenkaan koske kelpoisuusvaatimuksia, tonttijakoa, maisematyöluvan tarvetta ja edellytyksiä eikä 46 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä asemakaavan laatimista koskevia sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueelle. Poikkeamisluvan voi myöntää muista sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;*

- 2) *vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;*
- 3) *vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;*
- 4) *johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.*

Rakentamislaki 187 § Poikkeamisluvan hyödyntäminen

Hakijan on hyödynnettävä poikkeamislupa kahden vuoden ja alueellinen poikkeamislupa viiden vuoden kuluessa poikkeamisluvan lainvoimaiseksi tulosta. Kunta voi poikkeamisluvassa määrätä ehtoja poikkeamiselle. Poikkeamislupa sovelletaan, mitä 79 §:ssä säädetään lupa- ja valvontamaksusta.

Päätöksen perustelut

Paatarin rannalla Lusmaniemessä on paljon yksittäisiä asuin- ja loma-asuinrakennuksia. Ranta-alueen poikkeamistoimivallalla ratkaistaan tavanomainen loma- ja asuinrakentaminen lähtökohtaisesti sellaisilla alueilla, joilla ei ole painetta rakentamiselle ja emätilakohtaista rantaviivamitoitusta voidaan soveltaa tasapuolisesti rakennuspaikkojen osoittamiseen. Mitoituksen on haja-asutusalueella käytetty yleisesti 5 omarantaista rakennuspaikkaa emätilan mitoitusrantaviivakilometriä kohden. Hakemuksen mukaisella alueella mitoitus on jo merkittävä.

Esitetyn hakemuksen mukainen suunniteltu rakennushanke muodostaa kolme pääkäyttötarkoituksen mukaista lomarakennuspaikkaa Paatarin rannalle, jolloin rakentamisen pistemäinen mitoitus on jopa 3 rakennuspaikkaa 100 metrillä. Kaavallisella tarkastelulla ja ratkaisulla voidaan emätilan rakennuspaikkoja osoittaa tarkoituksenmukaisesti tiiviimmin säilyttäen rakentamatonta rantaviivaa toisaalle. Yksittäisellä poikkeamisluvalla voidaan ratkaista vain hakemuksen kohteena olevan tilan rakentaminen.

Poikkeamisella syrjäytetään kaavoituksen edellyttämä suunnitteluvara huomioida mm. maisemalliset ja ympäristölliset vaikutukset sekä vapaan rantaviivan osuus. Hakemus kohdistuu alueelle, jolla voidaan toteutuneen ja suunnitteilla olevan maakäytön katsoa aiheuttavan sellaista rakentamisen painetta, että rakennusten sijainti, määrä, ja käyttötarkoitus edellyttävät kaavallista tarkastelua.

Poikkeamisluvan myöntämisen edellytykset rakentamislain 57 §:n mukaisesti eivät täyty. Hankkeen voidaan katsoa aiheuttavan haittaa kaavoitukselle tai alueen muun käytön järjestämiselle sekä voivan aiheuttaa haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia ja johtavan merkittävään rakentamiseen.

Sovelletut oikeusohjeet
ja toimivalta

Hallintosääntö 27 §,
teknisen lautakunnan toimivalta 20.8.2025, 5 § kohta A 12.
Rakentamislaki 46 § ja 57 §
Alueidenkäyttölaki 72 §

Päätös

Päätän hylätä haetun poikkeuksen RakL 57 §:n mukaisesti. Hankkeen voidaan katsoa aiheuttavan haittaa kaavoituksella tai alueen muun käytön järjestämiselle, aiheuttaa haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia ja johtaa merkittävään rakentamiseen. Hakemuksen tarkoittaman rakentamisen tueksi ei ole osoitettavissa RakL 57§:n mukaista erityistä syytä.

Allekirjoitus

sähköisesti allekirjoitettu

Reetta-Mari Tammela

Tekninen johtaja

Oikaisuvaatimusosoitus

RakL:n 178 §:n ja hallintolain 49 c §:n mukainen

Oikaisuvaatimus-
viranomaisen

Inarin kunnan tekninen lautakunta

Pöytäkirja on viety
nähtäväksi

16.12.2025 kunnan verkkosivuille www.inari.fi

Otto-oikeus

Tekninen lautakunta kuntalain 92 § mukaisessa tarkoituksessa.
Tekninen lautakunta/kunnanhallitus otti/ei ottanut asiaa käsiteltäväkseen.

Toimeksi

lupasihteeri, hallintosihteeri

Tiedoksi

hakija, tekninen lautakunta, ELY-keskus

Lisätietoja

Tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela, puh. 040 655 1611

Tiedoksianto

Tämä päätös on lähetetty kirjeellä/sähköpostilla 16.12.2025.

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa;
- 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 5) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen; sekä
- 7) viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Inarin kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Tekninen lautakunta

Kirjaamon yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite:	Piiskuntie 2, 99800 Ivalo
Sähköpostiosoite:	inari@inari.fi
Puhelinnumero:	+358 400 547 625

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9–15.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.